

Rafrænar kosningar - Málþing 20. mars 2009

Traust skilríki og reynsla annarra

Sigurður Másson

sigurdur.masson@skyrr.is

Rafrænar kosningar vitt hugtak

- **Rafrænar kosningar (e-voting) = margar gerðir af kosningum**

 Gataspjöld

 Strikamerki

 Símakosning

 Kosningastandar

 Lokað net

 Internet

SKYRR
Allt á einum stað

Rafrænar kosningar vitt hugtak

Margar tegundir - mismunandi vægi

- **Lokaðar kosningar**

- Kosning í stjórnir og ráð félaga
- Skoðanakannanir
- Prófkjör

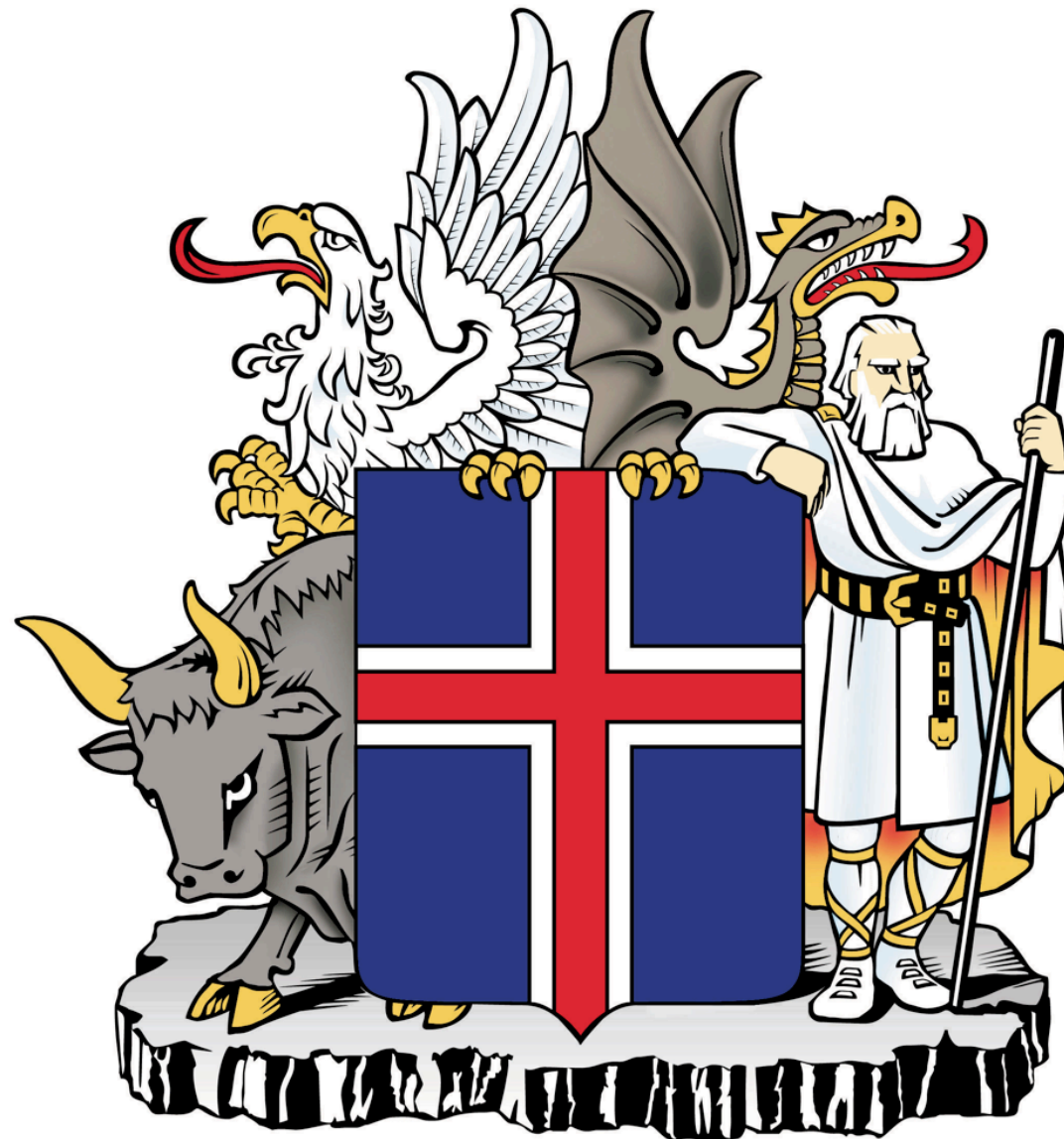
- **Almennar kosningar**

- Forseta kosningar
- Alþingiskosningar
- Sveitastjórnarkosningar
- Þjóðaratkvæðagreiðslur

SKYRR
Allt á einum stað

Í dag ætla ég að tala um rafrænar kosningar við sveitastjórnar- og Alpingiskosningar

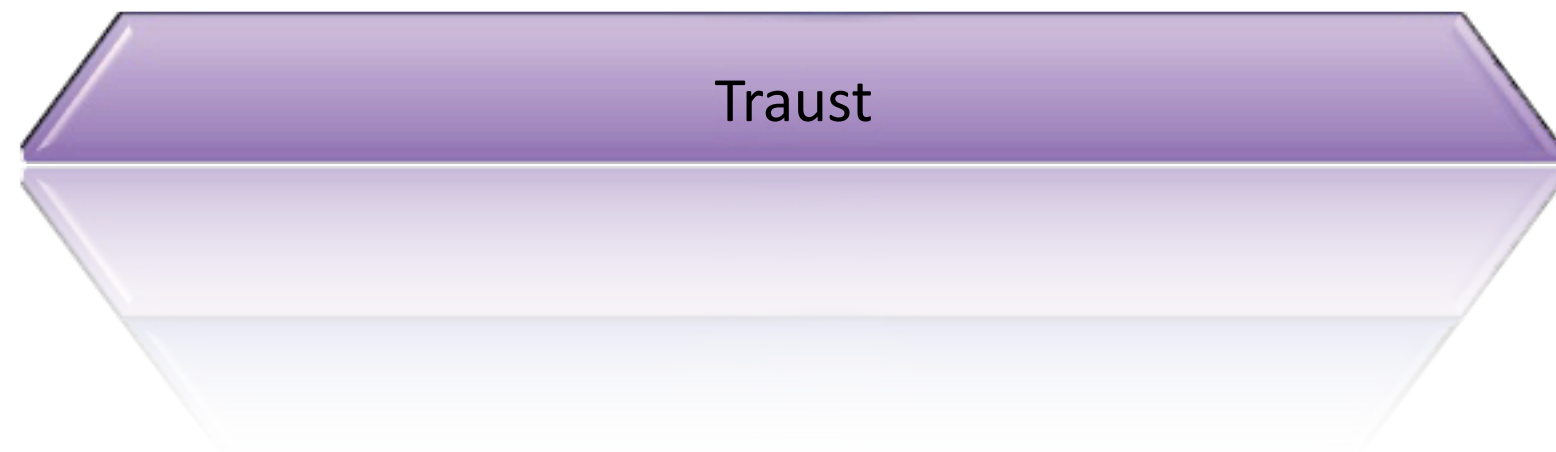

SKYRR
Allt á einum stað

Traustar rafrænar kosningar hvað þarf til

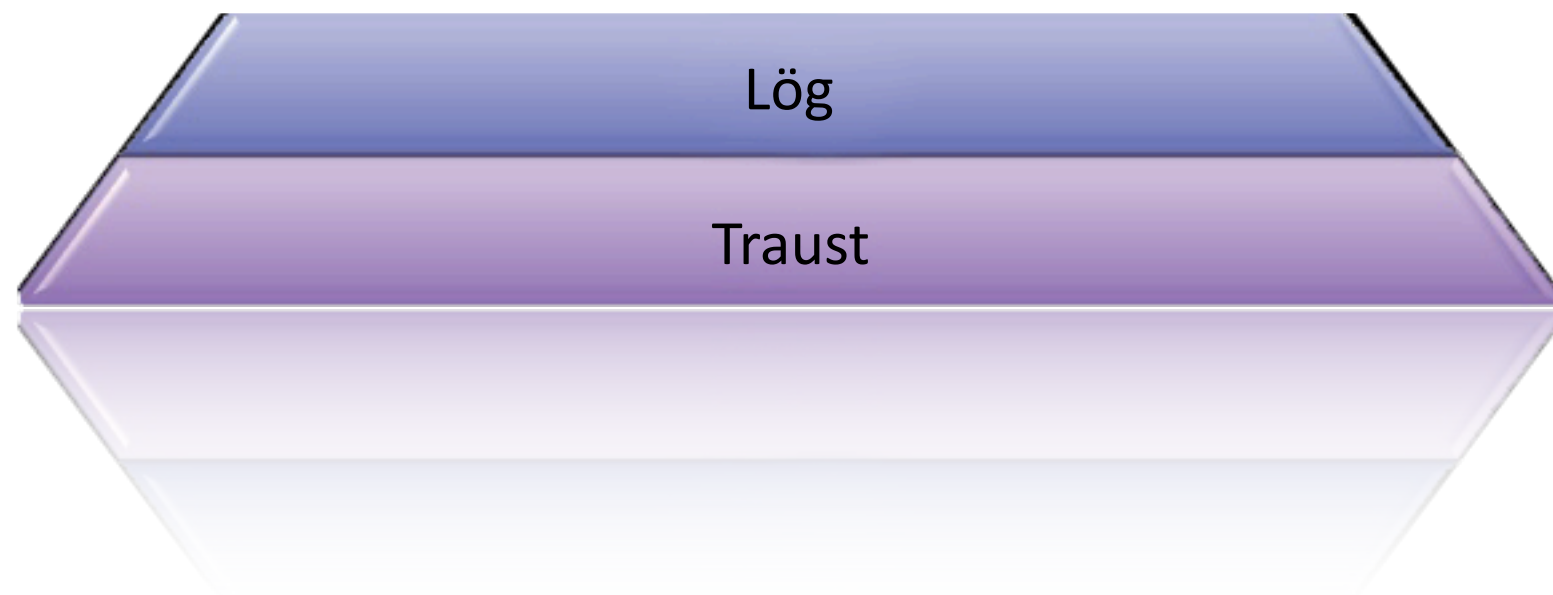
SKYRR
Allt á einum stað

Traustar rafrænar kosningar

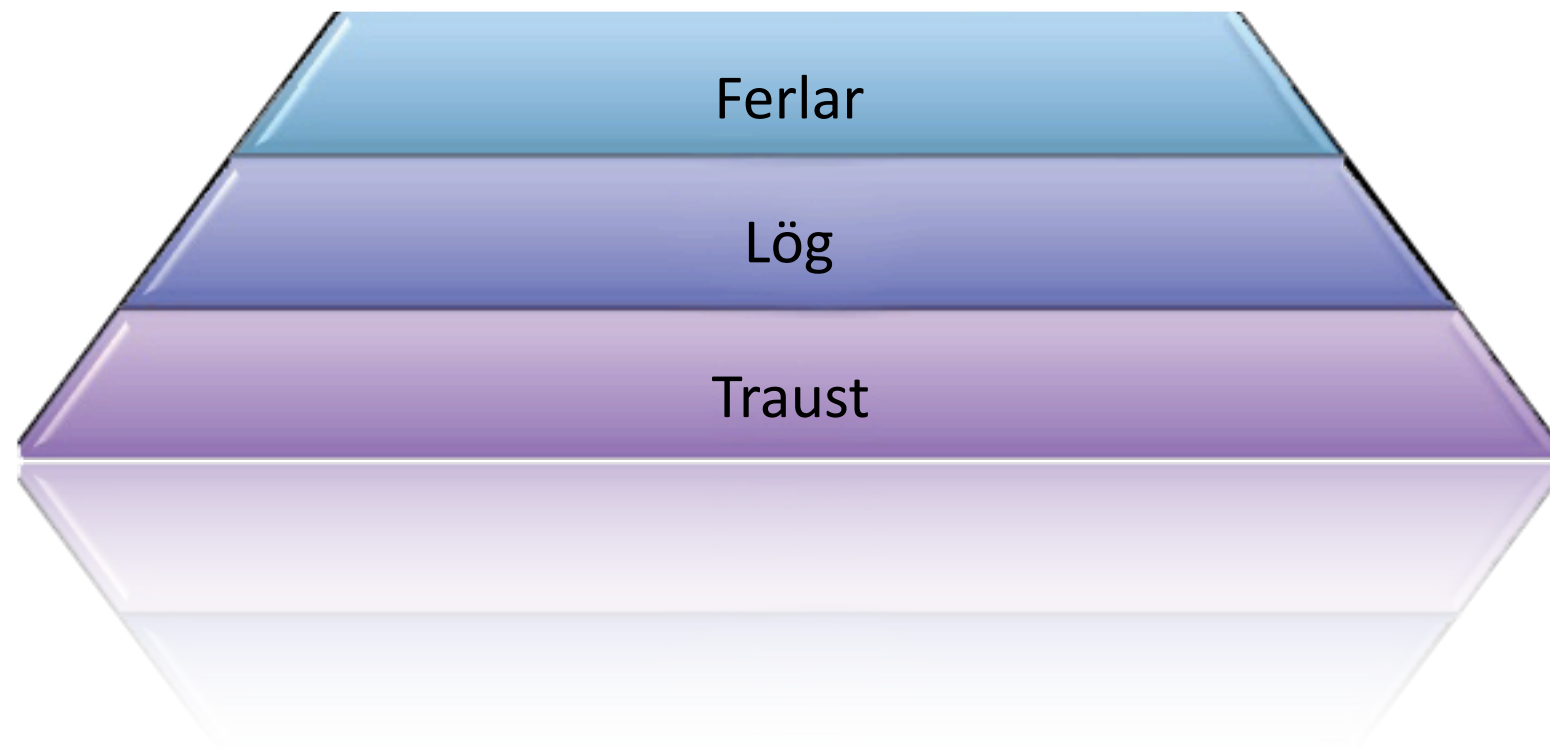
hvað þarf til

Skýrr
Allt á einum stað

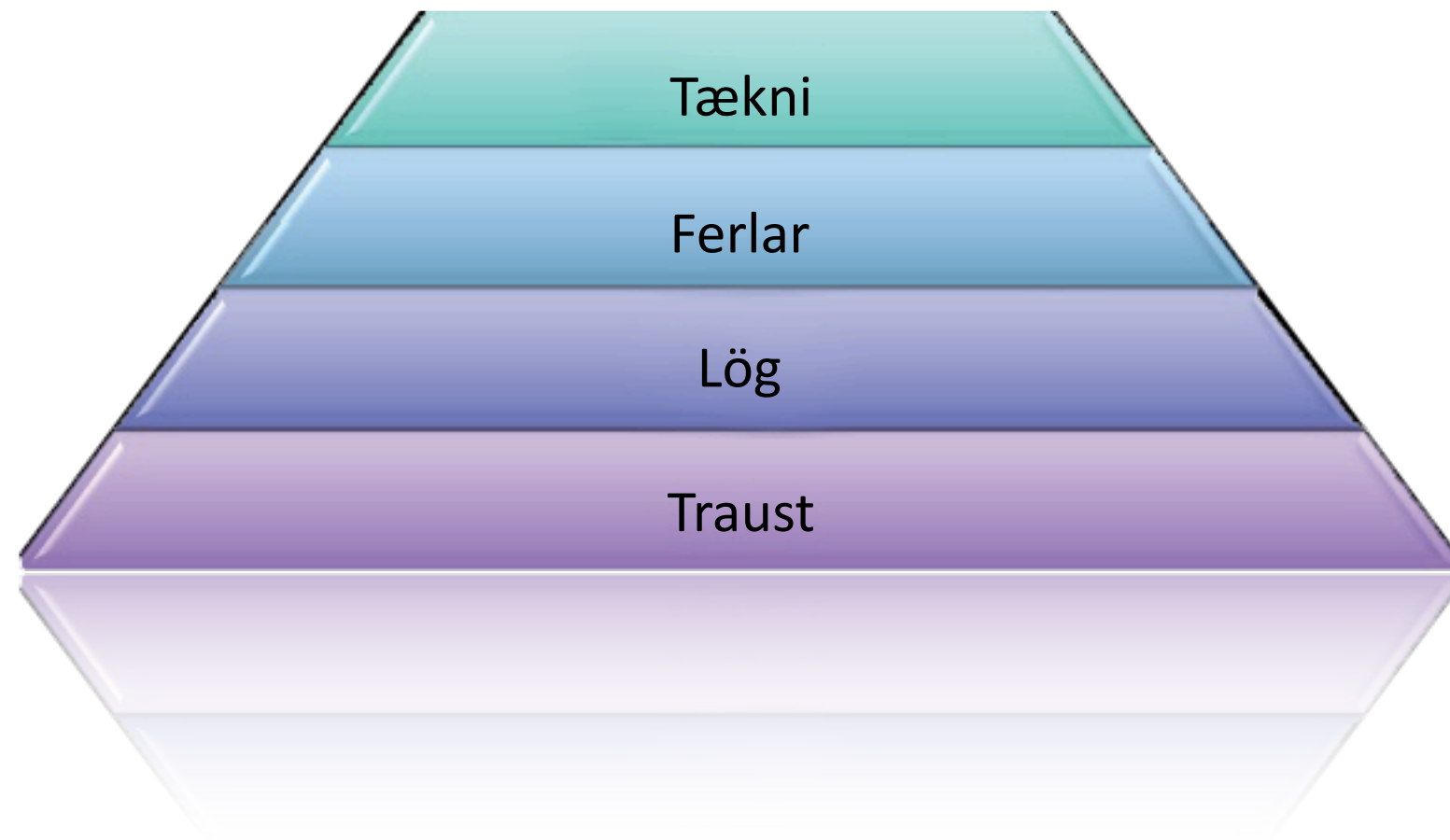
Traustar rafrænar kosningar hvað þarf til

Skýrr
Allt á einum stað

Traustar rafrænar kosningar hvað þarf til

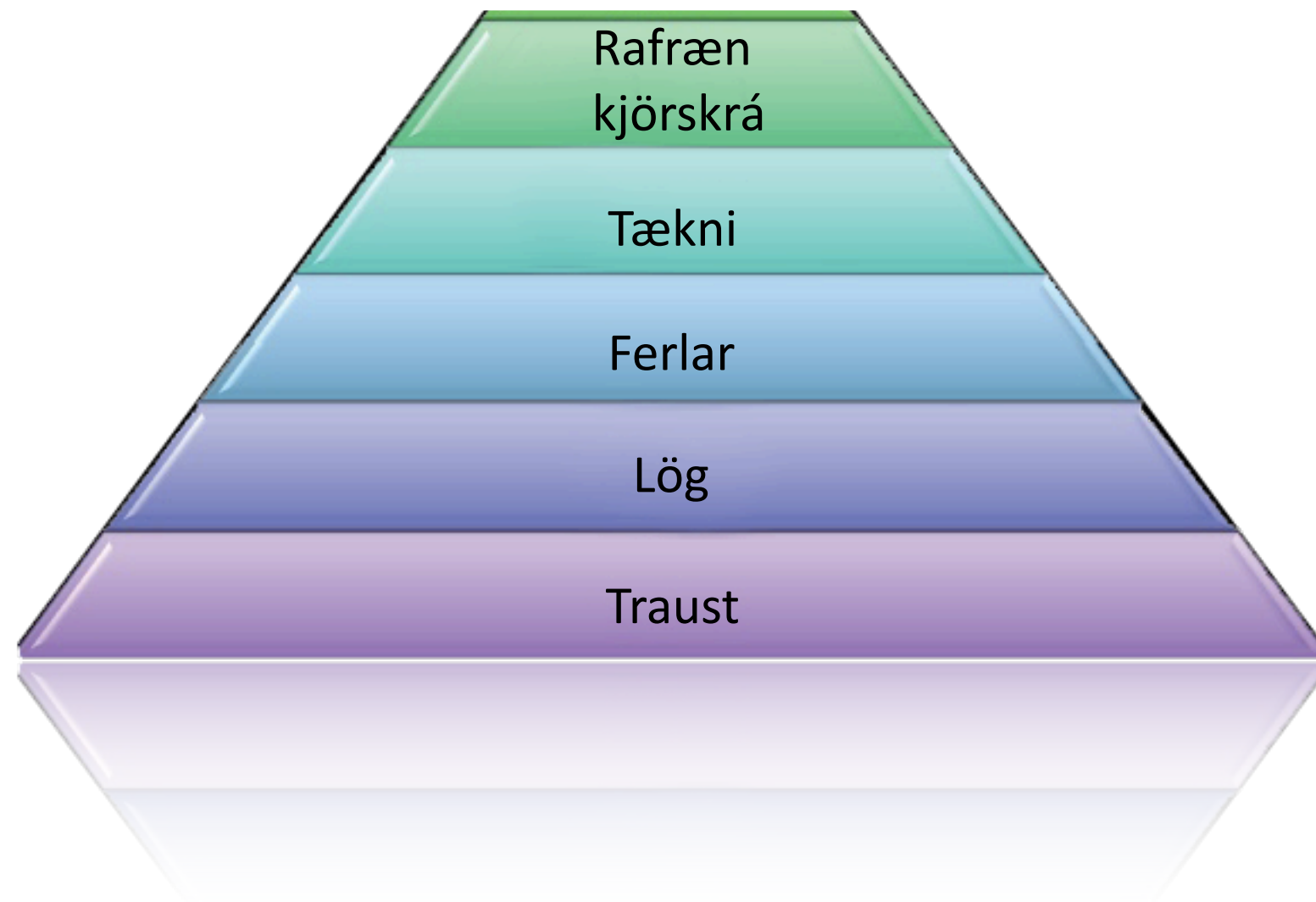

Skýrr
Allt á einum stað

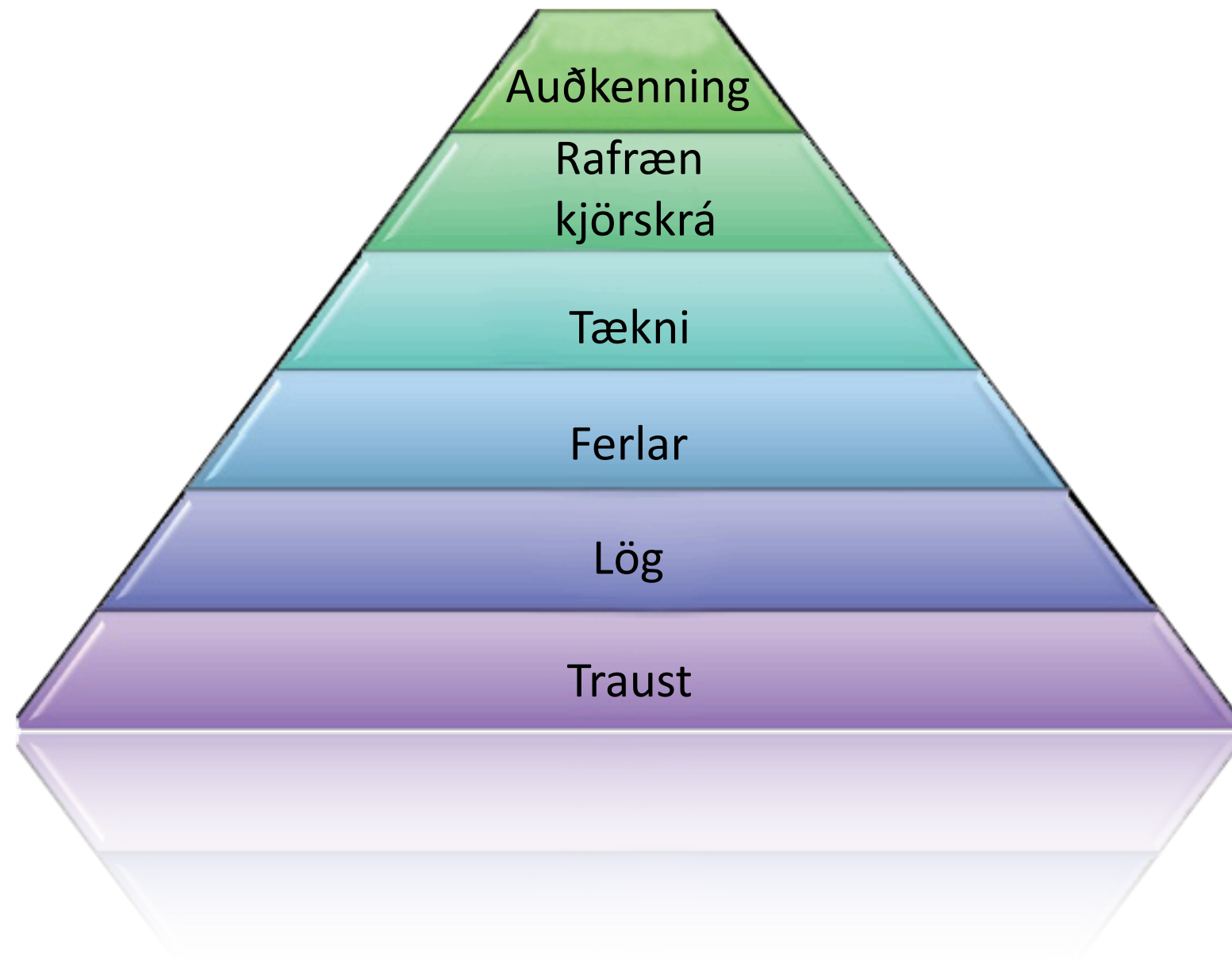
Traustar rafrænar kosningar hvað þarf til

SKYRR
Allt á einum stað

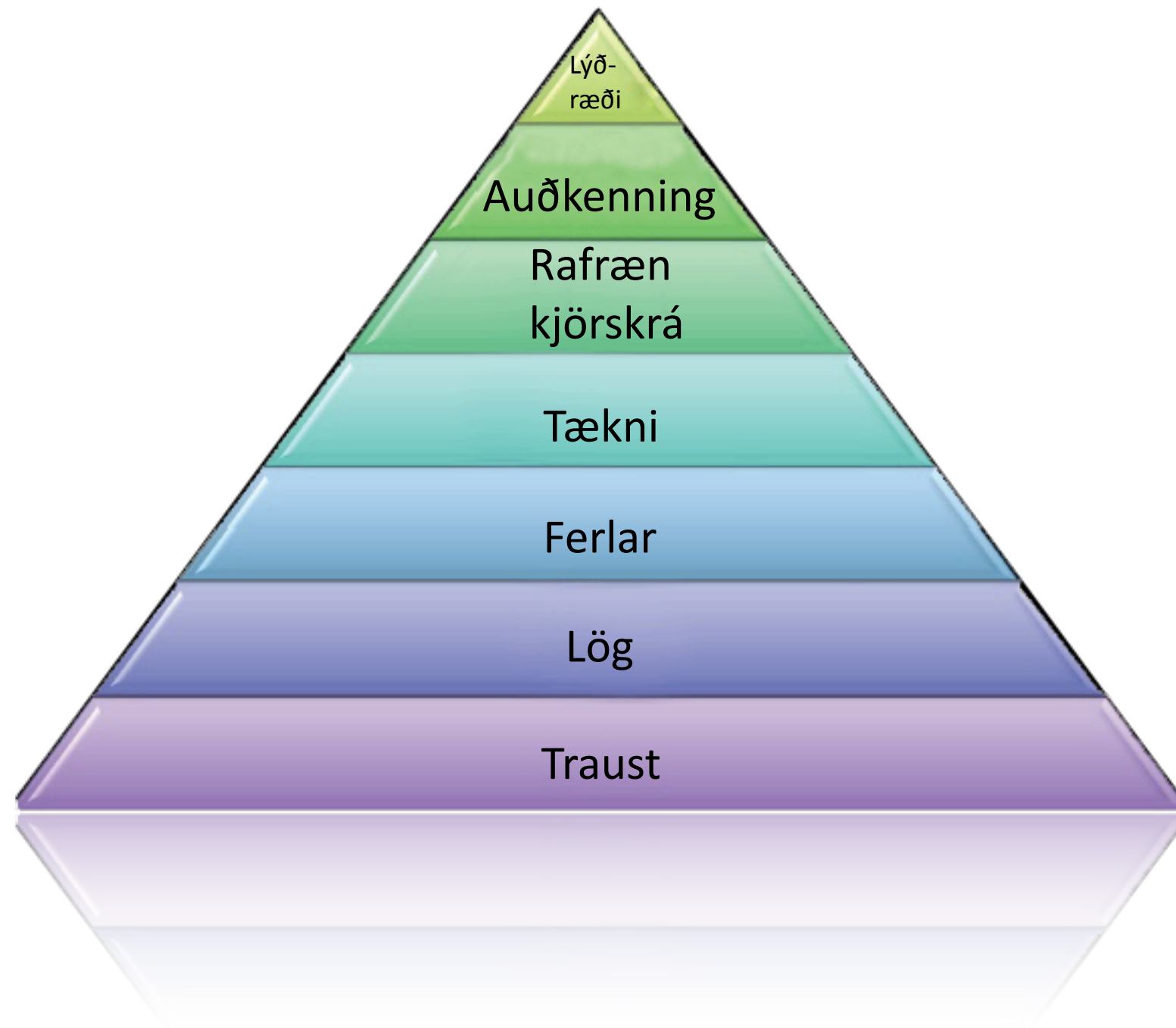
Traustar rafrænar kosningar hvað þarf til

Skýrr
Allt á einum stað

Traustar rafrænar kosningar hvað þarf til

Skýrr
Allt á einum stað

Reynsla annarra þjóða

Lönd sem nota kosningavélar

Bandaríkin, Bretland, Frakkland, Finnland, Þýskaland, Austuríki, Holland, Indland, Brasilía, Sviss, Spánn, Portúgal, Noregur, Eistland, Kanada, Belgía, Austurríki, Ástralía, Ítalía

Lönd sem hafa notað netkosningar

Eistland, Austurríki, Kanada, Frakkland, Holland, Portúgal, Spánn, Sviss, Bandaríkin.

SKYRR

Allt á einum stað

Reynsla annarra þjóða

Lönd sem nota
kosningavélar

Vandamál með tækni og traust

Lönd sem leyfa
netkosningar

Gengið vel tæknilega - komið upp spurningar
um traust til auðkenningar

Skýrr

Allt á einum stað

Fullgild rafræn skilríki

Traust auðkenning

Uppfylla lög um rafræn skilríki og undir eftirliti opinberra aðila = njóta víðtæks trausts

SKILRÍKI.IS

Tryggir leynd atkvæðis

Atkvæðið dulritað fram að talningu

AUÐKENNI

Óhrekjanleiki

Hægt að sanna að kjósandinn hafi greitt atkvæðið - þó ekki hægt að tengja atkvæði við kjósenda.

Skyrr
Allt á einum stað

Eistland - Kosið á Internetinu

- Auðkenning með fullgildum rafrænum skilríkjum

Yfir 90% þjóðarinnar hafa fengið fullgild rafræn skilríki

- Hafa skýran lagaramma

Lagaramminn er frá 2002

- Kjósandinn getur kosið eins oft og hann vill

Aðeins seinasta atkvæðið gilt - nýtt atkvæði eyðir fyrra atkvæði

- Hafa kosið rafrænt til bæði þings og sveitastjórnar

SKYRR
Allt á einum stað

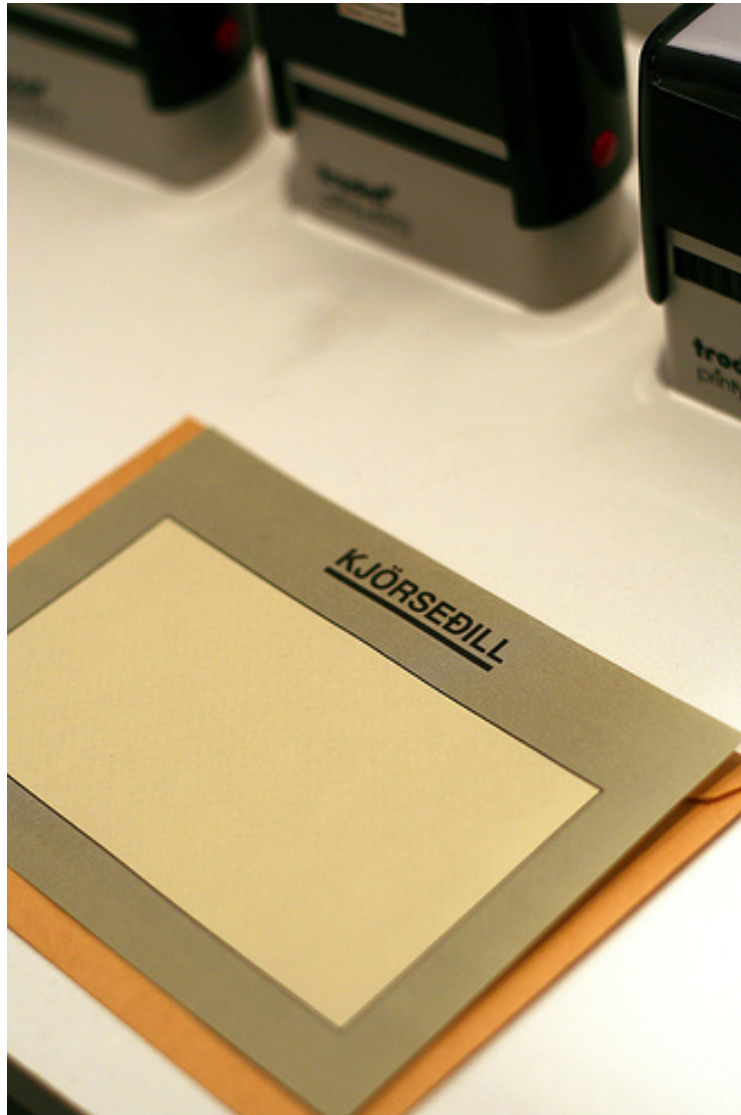

Internet kosningarnar í Eistlandi

útfærðar eins og utan kjörstaðarkosning

Sömu lögmál og á pappír

Skýrr

Allt á einum stað

Internet kosningarnar í Eistlandi

útfærðar eins og utan kjörstaðarkosning

Sömu lögmál og á pappír

Skýrr

Allt á einum stað

Internet kosningarnar í Eistlandi

útfærðar eins og utan kjörstaðarkosning
Sömu lögmál og á pappír

Atkvæði

x E

SKYRR

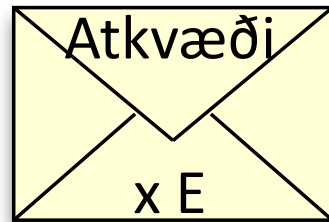
Allt á einum stað

Internet kosningarnar í Eistlandi

útfærðar eins og utan kjörstaðarkosning

Sömu lögmál og á pappír

SKYRR

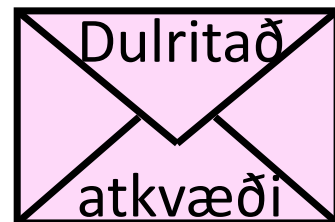
Allt á einum stað

Internet kosningarnar í Eistlandi

útfærðar eins og utan kjörstaðarkosning

Sömu lögmál og á pappír

SKYRR

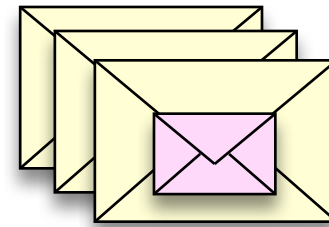
Allt á einum stað

Internet kosningarnar í Eistlandi

útfærðar eins og utan kjörstaðarkosning

Sömu lögmál og á pappír

Skýrr

Allt á einum stað

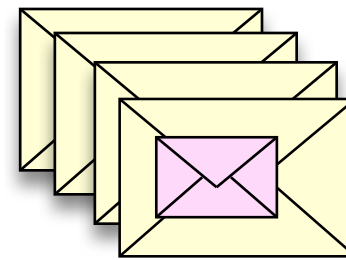

Internet kosningarnar í Eistlandi

útfærðar eins og utan kjörstaðarkosning

Sömu lögmál og á pappír

Skýrr

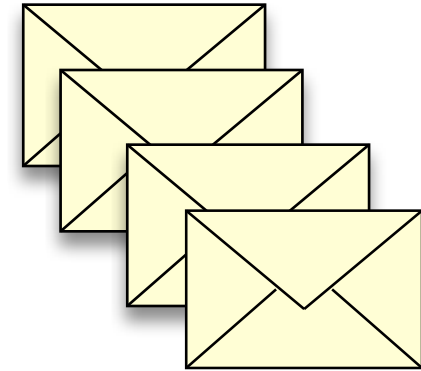
Allt á einum stað

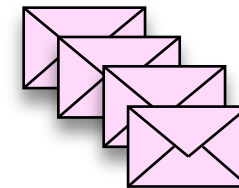
Internet kosningarnar í Eistlandi

útfærðar eins og utan kjörstaðarkosning

Sömu lögmál og á pappír

Kjósendur

Atkvæði

SKYRR

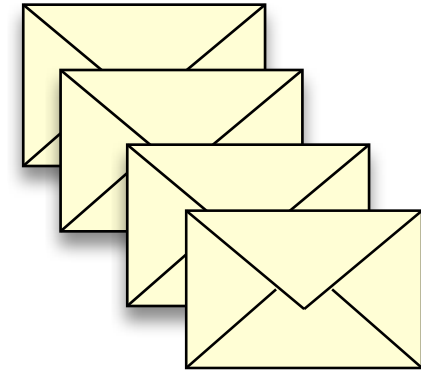
Allt á einum stað

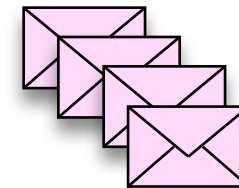
Internet kosningarnar í Eistlandi

útfærðar eins og utan kjörstaðarkosning

Sömu lögmál og á pappír

Kjósendur

Atkvæði

Skýrr

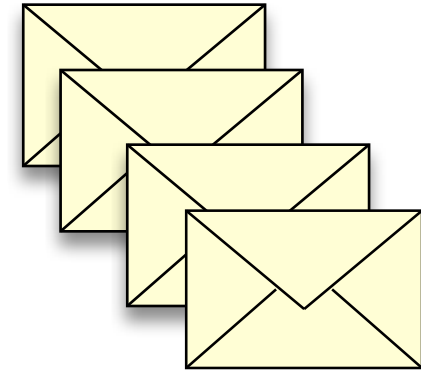
Allt á einum stað

Internet kosningarnar í Eistlandi

útfærðar eins og utan kjörstaðarkosning

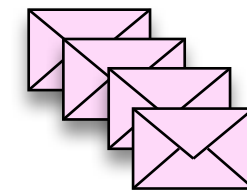
Sömu lögmál og á pappír

Kjósendur

Skýrr

Allt á einum stað

Atkvæði

19a868c429
d977bd bf1
8b1c3ea4a9
24d39b0ba1

A = 20%

B = 23%

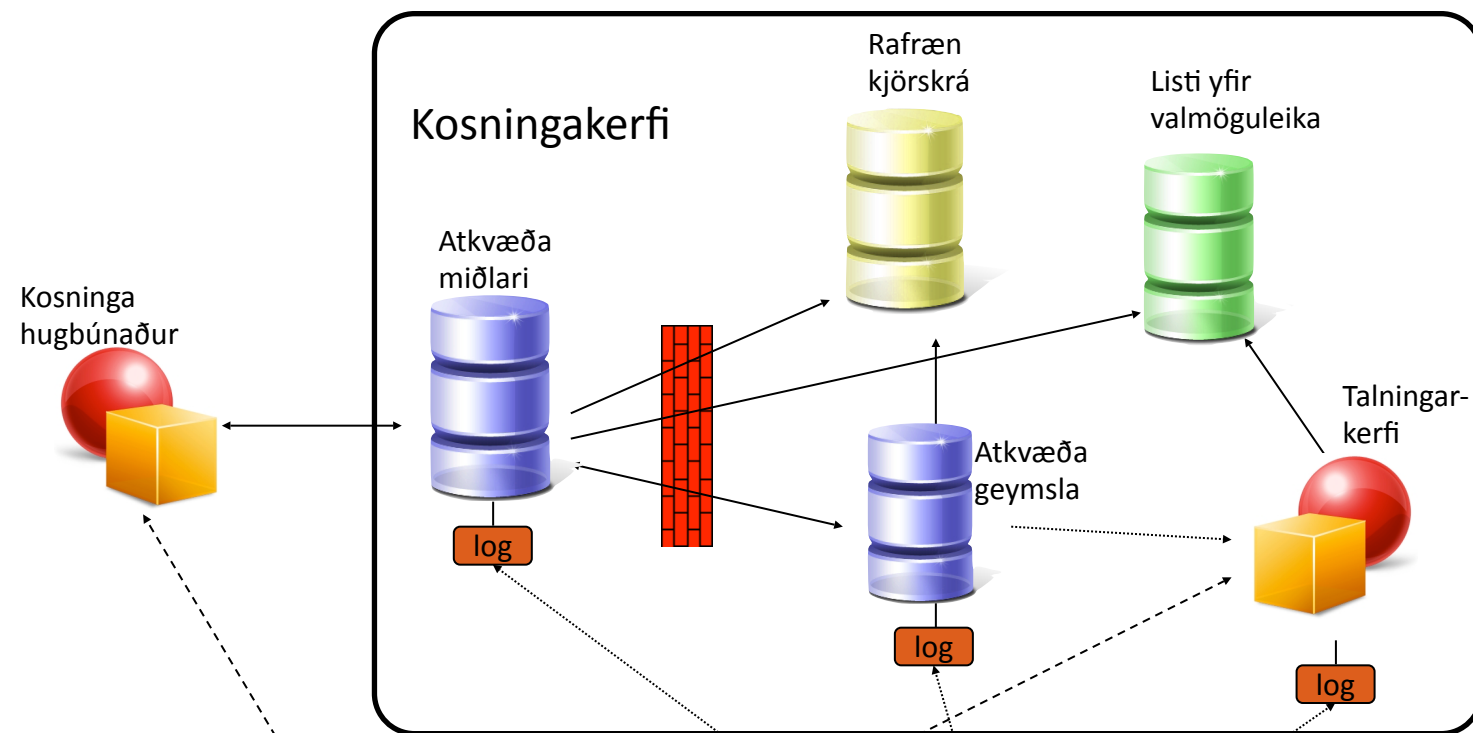
C = 17%

D = 25%

E = 15%

Byggir á trausti

Traust

Kjörstjórn
Handhafar lykla

Lyklamiðlari

Eftirlits-
hugbúnaður

Eftirlits-
aðilar

SKYRR

Allt á einum stað

Beint lýðræði

Skýrr
Allt á einum stað

